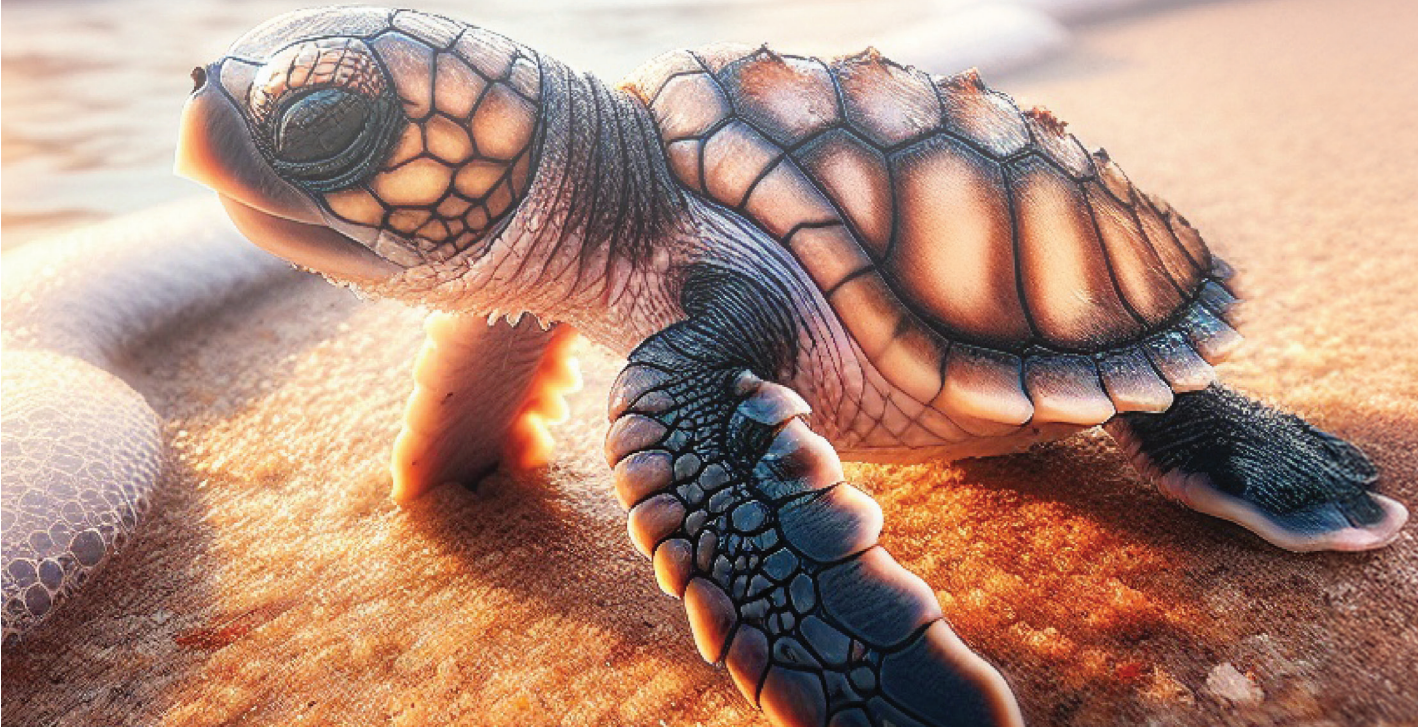

5.Sınıf

SOSYAL BİLGİLER

SORU BANKASI

- Mahmut Sami ZEYİN
- Hakan YILDIRIM

Copyright ©

Bu kitabın her hakkı yayınevine aittir.

Hangi amaçla olursa olsun, bu kitabın tamamının ya da bir kısmının, kitabı yayınlayan yayınevinin önceden izni olmaksızın elektronik, mekanik, fotokopi ya da herhangi bir kayıt sistemi ile çoğaltılması, yayınlanması ve depolanması yasaktır.

ÖN SÖZ

Değerli Öğretmen Arkadaşlarım ve Ülkemizin Geleceği Sevgili Öğrenciler,

Sizlerin tüm ihtiyaçlarınızı analiz ederek hazırladığımız 3'lü Kuvvet Setlerimiz; Yaprak Test, Soru Bankası ve Denemeden oluşmaktadır. Bilginin özümsemesinin de bir canlının gelişimi gibi belirli evreleri vardır. Setlerimizin içindeki kitaplar da bu evreler dikkate alınarak büyük bir titizlikle hazırlanmıştır.

YAPRAK TESTLERİMİZ: Öğrenme çıktıları öğrenmenin başlangıcıdır. Bilgi henüz ham, sade ve potansiyel doludur. Zihnimizde yavaş yavaş şekillenmeye başlar. Yaprak testlerimiz bilginin bu aşamasına göre hazırlanmıştır.

SORU BANKALARIMIZ: Öğrenme çıktıları zihninizde şekillendikten sonra bilgi anlaşılma-ya, işlenmeye ve pekiştirilmeye başlar. Bu aşamada bazı engellerle karşılaşılır ama kararlılıkla bilgi özümser. Soru bankalarımız zihninizde şekillenen öğrenme çıktıları pekiştirecek şekilde hazırlanmıştır.

DENEMELERİMİZ: Soru bankalarımızı bitirdikten sonra, bilgi derinlemesine kavranır, düşüncele ve davranışlara dönüşür. Branş denemelerimiz öğrenme çıktıları pekiştirildikten sonra her zorluktaki soruların çözülebileceği tarzda hazırlanmıştır.

Okula yardımcı ve İOKBS sınavlarına hazırlıkta başucu olacak setlerimiz Millî Eğitim Bakanlığı Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığının hazırladığı Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli'ne uygun şekilde hazırlanmıştır.

Setlerimizin tüm öğrenci ve öğretmenlerimize faydalı olması dileklerimizle...

Halit Alper ÇİFCİ
Yayın Koordinatörü

ZEKA'NIN GÜCÜNÜ
Keşfet

 #isleyenzekayayinlari

 İşleyen Zeka Yayınları

 İşleyen Zeka Yayınları

İÇİNDEKİLER

1. ÖĞRENME ALANI

BİRLİKTE YAŞAMAK

Gruplar ve Rollerimiz	7
Kültürel Zenginliklerin Birlikte Yaşamaya Katkısı	11
Yardımlaşma ve Dayanışmada Beraberiz	17
1. Öğrenme Alanı İzleme	21

2. ÖĞRENME ALANI

EVİMİZ DÜNYA

İlimizin Göreceli Konumu	27
Doğal ve Beşerî Çevremizdeki Değişim	31
İlimizde Meydana Gelebilecek Afetler ve Etkileri	35
Ülkemize Komşu Devletler	41
2. Öğrenme Alanı İzleme	45

3. ÖĞRENME ALANI

ORTAK MİRASIMIZ

Ortak Miras Öğeleri	55
Anadolu'nun İlk Yerleşim Yerlerinde Hayat	59
Mezopotamya ve Anadolu Medeniyetlerinin	
Ortak Kültürel Mirasa Katkıları	65
3. Öğrenme Alanı İzleme	71

4. ÖĞRENME ALANI

YAŞAYAN DEMOKRASİMİZ

Demokrasi ve Cumhuriyetin Temel Nitelikleri	77
Etkin Vatandaşın Özellikleri	81
Temel Haklarımız ve Sorumluluklarımız	85
Sorunlarımızın Çözümünde Kurumlar	89
4. Öğrenme Alanı İzleme	93

5. ÖĞRENME ALANI

HAYATIMIZDAKİ EKONOMİ

Kaynaklarımızın Verimli Kullanımı	99
Bütçemi Planlıyorum	105
Bütçe Oluşturma	107
İlimizdeki Ekonomik Faaliyetler	109
5. Öğrenme Alanı İzleme	117

6. ÖĞRENME ALANI

TEKNOLOJİ VE SOSYAL BİLİMLER

Teknolojik Gelişmelerin Toplum Hayatına Etkileri	125
Teknolojik Ürünlerin Bilinçli Kullanımı	129
6. Öğrenme Alanı İzleme	131

CEVAP ANAHTARI	133
----------------------	-----

1

ÖĞRENME ALANI

BİRLİKTE YAŞAMAK

1. ÖĞRENME ALANI

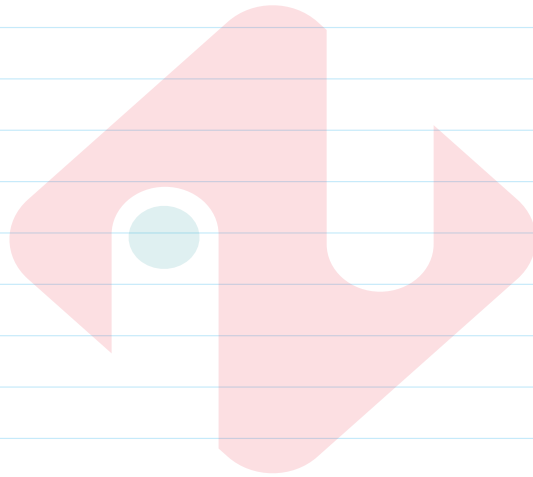
BİRLİKTE YAŞAMAK

1. BÖLÜM c 3 Gruplar ve Roller

2. BÖLÜM c 3 Kültürel Zenginliklerin Birlikte Yaşamaya Katkısı

3. BÖLÜM c 3 Yardımlaşma ve Dayanışmada Beraberiz

Notlarım

VIDEO
ÇÖZÜM

1. Büyük bir şirkette çalışıyorum. Şirketimizin müdürü Ali Bey çok iyi bir insan. Küçük bir köyde orta hâlli bir ailenin ikinci çocuğuyum. Okulda başarılı bir öğrenci olduğundan köyünde üniversiteyi kazanan iki kişiden biri olmuş. Eşimle de üniversitede tanışıp evlenmiş. Bir kız, bir erkek iki de çocukları olmuş. Ali Bey yetenekli bir müdür olduğu kadar iyi de bir aile babasıymış. Onu dinleyince insanların yaşamları boyunca ne kadar farklılaştıklarını gördüm. Küçük bir köyden, çok büyük bir şirketin müdürlüğüne uzanan serüven.

Yukarıdaki anlatım dikkate alındığında Ali Bey'in zaman içerisinde kazandığı roller ile ilgili hangi seçenekte daha kapsamlı bir bilgi verilmiştir?

- A) Öğrencilik rolünde başarılı olmuştur.
B) Eş ve babalık rolleri daha ön plandadır.
C) Bazı rollerinde başarısız olmuştur.
D) Roller zaman içinde değişmiş ve rollerinin sayıları artmıştır.

işleyen zeka

2. Sevdiğiniz bir sinema veya tiyatro oyuncusunu düşünün rolünü ne kadar güzel oynuyor değil mi? Üstelik oynadığı roller filmlere ya da tiyatro oyunlarına göre değişiyor. Oynadığı rolün gereklerini sanatçı ustalığı ile yerine getiriyor. İşte bizim de hayatın içinde değişen birtakım rollerimiz var. Oyunculardan farkımız, kendi hayatımızın gerçeklerini oynamamız yani rollerimizin gerçek olmasıdır. Birey olarak dünyaya geldiğimiz andan itibaren çeşitli sosyal roller üstleniriz. Rollerimizin bir kısmı doğuştan sahip olduğumuz rollerdir. Bazı rollerimizde vardır ki bunlara isteğimizle, çalışarak, başarı göstererek sonradan sahip oluruz. Bunlardan bazıları da özgür irademizle katıldığımız grupların bize yüklediği rollerdir.

Buna göre aşağıdaki rollerden hangisi sahip olma durumu yönünden diğerlerinden farklıdır?

- A) Evlat B) Sınıf başkanı C) Torun D) Kardeş

işleyen zeka

3. En az iki ve daha fazla kişiden oluşan, ortak bir amaçları olan, aralarında dayanışma ve işbirliği bulunan topluluğa grup denir. 5-A sınıfı, tiyatro ekibi, izci kulübü, halk oyunları ekibi birer gruptur.

Çıkarım Tablosu		D Y
I.	Grupları oluşturan bireyler birbirlerini tanırlar.	
II.	Her grupta sadece bir rolümüz olur.	
III.	Gruplar, belli bir amaç etrafında toplanır.	

Buna göre çıkarımlarla ilgili olarak aşağıdaki değerlendirmelerden hangisi doğrudur?

- A)

I.	D
II.	Y
III.	Y

 B)

I.	Y
II.	D
III.	D

 C)

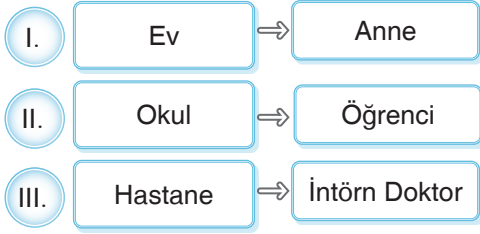
I.	D
II.	Y
III.	D

 D)

I.	Y
II.	D
III.	Y

4.

Çiğdem, iki çocuklu bir ailenin en büyük çocuğudur ve tıp fakültesinde okumaktadır. Derslerinde gayet başarılıdır. Çiğdem'in rolleri bulunduğu yere göre değişmektedir.

Bu bilgilere göre yukarıda verilen rollerden hangileri Çiğdem'in rolleri arasında gösterilemez?

- A) Yalnız I B) Yalnız III
C) I ve II D) I ve III

5.

- I. Kişiler aynı anda birden fazla role sahip olabilirler.
II. Roller zaman içinde değişmezler.
III. Rollerin değişmesi kişiye farklı sorumluluklar yükleyebilir.

Roller ile ilgili yukarıda verilen bilgilerden hangileri doğrudur?

- A) Yalnız I B) I ve III
C) II ve III D) I, II ve III

6.

Cenk

Ben 5. sınıfta okuyorum. Öğretmenimiz beni spor kulübüne seçti. Artık futbol takımında oynuyorum. Ayrıca arkadaşlarım isteği ile de kaptan oldum.

Yukarıdaki bilgilere bakıldığında, Cenk'in zaman içerisinde değişen rolleri arasında hangisi yoktur?

- A) Öğrenci B) Takım kaptanı
C) Sınıf başkanı D) Kulüp üyesi

7.

Bulduk Ortaokulu'nda sınıflar arası yapılan futbol turnuvasında Mehmet Öğretmen kendi öğrencilerini hazırlamıştır. 5 kişilik takımda Hasan kaleci, Saki defans, Salih ve Taha orta sahada, Ali ise forvet olarak görev almak istemiştir. Maçlara iyi hazırlanan ve takım ruhunu ortaya koyan 5/B sınıfı turnuvayı birincilikle bitirmiştir.

Bu turnuvada birinci olan kişilerden hareketle aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Role uygun davranmak başarıya ulaştırır.
B) Bireyler aynı anda birden fazla role sahip olabilir.
C) Bireylerin sahip olduğu rollerin farklı görevleri vardır.
D) Bireyler bazı şartlarda görev ve sorumluluklarından kaçabilir.

8.

Cumhuriyet'in ilk kurulduğu dönemlerde kadınlarımızın hakları sınırlıydı. Ancak zamanla birçok alanda yeni haklar kazandılar. Çalışma hayatına girmeye, hemen her meslekte çalışmaya başladılar. Artık ülkemizde doktor, mühendis, polis, öğretmen, asker gibi meslekleri yapan birçok kadın görebiliyoruz.

Yalnızca bu anlatıma bakılarak aşağıdaki bilgilerden hangisine ulaşabiliriz?

- A) Kadınların geçmişten günümüze yeni roller üstlendiğine
B) Doktorluğun en iyi şekilde kadınlar tarafından yapıldığına
C) Rollerin değişime karşı direnç gösterdiğine
D) Kadınların bazı rolleri yerine getirmekte zorlandığına

VIDEO
ÇÖZÜM

1. 5. sınıf öğrencisi olan Oğuz Kaan sabah kalktı, yüzünü yıkadı, yatağını düzeltti. Annesi, babası, babaannes ve küçük kardeşiyle kahvaltısını yaptıktan sonra okul servisine binip okula gitti, derse başladı. Okulun edebiyat ve spor kulübü faaliyetlerine katıldı. Okuldan eve okul servisiyle dönen Oğuz Kaan, arkadaşlarıyla dışarıda oyun oynamak için annesinden izin istedi. Annesi gelirken iki ekmek almasını söyledi. Arkadaşlarıyla oynadığı maçta kalecilik yapan ve bir penaltı kurtaran Oğuz Kaan, marketten ekmek alıp evine döndü.

Buna göre Oğuz Kaan ile ilgili;

- I. Farklı ortamlarda farklı roller üstlenmiştir.
- II. Haklarını ve sorumluluklarını bilen bir öğrencidir.
- III. Okuldaki rollerinde sıkıntılar yaşamıştır.

yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Yalnız II
- B) I ve II
- C) I ve III
- D) I, II ve III

2.

Merhaba çocuklar. Birkaç yıl öncesine kadar ben de sizler gibi bu sınıflarda oturuyordum, sizler gibi ders çalışıyordum. Artık üniversiteyi bitirip sizlere öğretmenlik yapmaya geldim.

Mesleğine yeni başlayan Mehmet Öğretmenin verdiği bilgilere göre aşağıdaki değerlendirmelerden hangisi yapılabilir?

- A) Bazı mesleklerin çok zor olduğu
- B) Rollerin zamanla değişebileceği
- C) Hayatımız boyunca tek rolümüzün olduğu
- D) Görevimiz değişse bile rolümüzün aynen devam ettiği

3. İnsanlar, hayatları boyunca bulundukları grup ve kurumlarda çeşitli roller üstlenirler. Hatta aynı anda birden fazla rol de üstlenebilirler. Kişi; ailede çocuk, okulda öğrenci, oyun grubunda oyuncu, toplu taşıma aracında yolcu, markette müşteri vb. roller içerisinde olabilir. Bireylerin rolleriyle birlikte kendilerinden beklenen davranışlar da değişmektedir. Örnek olarak doktor bir anneden evde annelik yapması beklenirken hastanede hastalarını tedavi etmesi ve trafikte sürücü olarak trafik kurallarına uyması beklenir.

Buna göre aşağıda verilen bilgilerden hangisi yanlıştır?

- A) İnsanlar birden fazla role sahip olabilirler.
- B) Birey her rolün sorumluluğunu başarıyla yerine getirir.
- C) Kişilerin rolü değişince sorumluluklarında da değişimler olabilir.
- D) Rol ve davranışlarımız içinde bulunduğumuz ortama göre değişebilir.

4. Millî Eğitim Bakanlığına bağlı olan tüm okullarda öğrencilerin görev aldığı sosyal kulüpler bulunmaktadır. Bu kulüplere sene başında sınıf öğretmenleri tarafından öğrenciler kendi istekleri doğrultusunda seçilir veya yönlendirilir. Her öğrenci hangi kulüpte başarılı olacağını düşündüğü kulübü seçer ve o kulübün çalışmalarına katılır. Kulüpteki üyelerin tamamı grup olarak adlandırılır. Kulübe katılan öğrencilerin tamamı bir yıl boyunca bu kulübün amacına göre çalışmalar yaparlar.

Buna göre;

- I. Kendi aralarında iş bölümü yaparlar.
- II. Ortak bir amaçları vardır.
- III. Çalışanları birbirlerine yardımcı olurlar.

yargılardan hangileri grubun özellikleri arasındadır?

- A) Yalnız I
- B) I ve II
- C) II ve III
- D) I, II ve III

5. Bir kişinin üzerine düşen görevlerine rol denir. Toplum içinde, farklı gruplarda ve kurumlarda yer aldığı için, rollerimizde de değişiklikler olur. Hayatımızdaki önemli gruplardan biri de akrabalarımızdır.

Buna göre;

Dede	Babanne	Anneanne
Amca	Hala	Teyze
Dayı	Anne	Çocuk
Kuzen	Torun	Baba

yukarıdakilerden kaç tanesi 5-A Sınıfına giden Hilal'in üstlenebileceği roller olabilir?

- A) İki B) Üç C) Dört D) Beş

6. Eşi ve bir çocuğuyla birlikte Kayseri'de yaşayan Sami Bey Yahyalı ilçesine bağlı Derebağ Ortaokulu'na atanmış ve göreve başlamıştır.

Sami Bey'in sahip olduğu roller, aşağıdakilerden hangisinde sırasıyla doğru olarak verilmiştir?

- A) Eş - Baba - Öğretmen
B) Öğrenci - Öğretmen - Hizmetli
C) Evlat - Öğretmen - Müdür
D) Öğretmen - Baba - Eş

7. Aşağıdaki tabloda roller ve meslek grupları arasındaki toplumsal beklentiler verilirken hata yapılmıştır.

	Meslekler	Görev ve Sorumlulukları	Toplumsal Beklentiler
I	Öğretmen	Eğitim ve öğretim	Model bir insan olmak
II	Doktor	Sağlık	İnsanlar arasında oluşan güvenlik kaygısını azaltmak
III	Polis	Güvenlik	İnsanların sağlığını korumasına yardımcı olmak
IV	Şoför	Bireyleri taşımak	İnsanları gideceği yere güvenli bir şekilde götürmek

Buna göre aşağıdakilerden hangi ikisinin yeri değiştirilirse hata düzeltilmiş olur?

- A) I ve II B) II ve III
C) I ve IV D) III ve IV

- 8.

Ben anne ve babamın çocuğuyum, sınıfta sınıf başkanayım, okul futbol takımında kaptanım.

Kendisi hakkında bilgi veren Haluk aşağıdakilerden hangisini vurgulamıştır?

- A) Sorumluluklarını B) Özgürlüklerini
C) Rollerini D) Haklarını

VIDEO
ÇÖZÜM

1. Bir toplumda, aşağıda verilenlerden hangisinin yaşanması durumunda toplumsal birlik bozulur?

- A) İş imkânlarının çoğalması
- B) Tarihin, dilin ve kültürün unutulması
- C) Başka milletlerle alışveriş yapılması
- D) Gelenek ve göreneklerin devam ettirilmesi

2.

Merhaba, ben İvanka. Bulgaristan'dan katılıyorum. Kaval, zurna ve gadulka başlıca çalgılarımızdandır. Bulgar erkekleri Surva Festivali'nde hayvan kürklerinden yapılmış, kukeri adı verilen çeşitli kostümler giyerler. Mart ayında, beyaz ve kırmızı iplerden yapılan bir bileklik olan marteniçka (martenitsa) takarız. Marteniçkaların beyaz ipi huzuru, kırmızı ipi ise yaşam döngüsünü temsil eder. Sıcak ve soğuk servis edilen çorbalar Bulgaristan mutfağında önemli bir yer tutar. Kalaycılık, ateşle doğrudan temas eden bakır kaplara özel bir kaplamanın uygulandığı el sanatımızdır

işlevlen zeka

İvanka'nın anlattıklarına dayanarak ülkesi hakkında hangi alanda bilgi edinemeyiz?

- A) Müzik aletleri
- B) Kutlama kıyafetleri
- C) Yemekleri
- D) Spor faaliyetleri

3. I. Halk oyunlarımız bölgeden bölgeye farklılık gösterse de en fazla horon ve zeybek oyunu oynanmaktadır.
- II. Düşünlerimizde Ege Bölgesi'nde zeybek, Doğu Anadolu'da ise bar oynanır.
- III. Bayramlarda mezarlarımızı ziyaret ederek dualar ederiz.

Yukarıdaki ifadelerden hangileri kültürel farklılıklarımızdan bahsederken yanlışlık yapmıştır?

- A) Yalnız I
- B) I ve II
- C) II ve III
- D) I, II ve III

4. Milletlerin ortak hafızası, toplumsal kimliğin oluşmasında etkilidir. Ömer Hayyam der ki: "Sürekliliğini kaybeden bir millet, her şeyini kaybetmeye mâhkumdur. Hafızası parça parça kopmuş bir akıl hastası gibi geçmişle, hatıralarıyla ve benliğini birleştiren bütün varlık unsurlarıyla ilgisi kesilmiştir."

Bu metne bakılarak;

- I. millî kültürün geçmişin izlerini taşıdığı,
- II. tarihine sahip çıkmayan milletin yok olacağı,
- III. farklı milletlerin ortak bir tarih anlayışında buluşması gerektiği

Çıkarımlarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
- B) I ve II
- C) II ve III
- D) I, II ve III

5.

Türkiye ve dünya genelinde oynanan geleneksel oyunlar:

Üçtaş: Türkmenistan, Hindistan.

Beştaş: Endonezya, Kırgızistan, Kore Cumhuriyeti, Yunanistan.

Dokuztaş/çanak/yedikule: Hindistan, Suriye.

İstop: İtalya, Romanya, Kolombiya.

Körebe: Nijerya, Kazakistan, Özbekistan, Türkmenistan, Almanya, Fransa, İngiltere.

Türk cumhuriyetlerinde aynı isimle oynanan mangala oyunu Afrika'da Gana, Kenya, Nijerya, Fildişi Sahili, Mali; Asya'da Endonezya, Hindistan, Kazakistan, Kırgızistan; Amerika'da ise Karayipler ülkelerinde yaygın olarak oynanmaktadır.

(Özyürek, A & Dadak, S & Yurt)

Bu tabloda verilen bilgilerden hareketle aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Türkiye'de oynanan bazı çocuk oyunları farklı ülkelerde de oynanmaktadır.,
- B) Çocuk oyunları bakımından ülkeler arasında kültürel etkileşim yaşanmıştır.
- C) Ülkemiz sadece doğudaki ülkelerle ortak oyunlar paylaşmıştır.
- D) Çocuklar geniş bir alanda benzer oyunları oynamıştır.

6. Her toplumun hayatında içinde bulunduğu bir kültür vardır. Toplumun kültürel özellikleri siyasi, sosyal, ekonomik alanları da etkiler.

Günümüzde Kapalıçarşılar bir müze gibi insanlar tarafından gezilirken alışveriş merkezleri ise ticaret yerleri hâline geldi.

Geçmiş dönemlerde insanlar alışverişlerini Kapalıçarşı esnafından, hanlara gelmiş kervanlardan yaparlardı.

Teknolojinin gelişmesiyle birlikte hem ticaret hem de insanlar arasındaki iletişim gelişti.

Bu bilgilere bakıldığında kültürün hangi özelliğine vurgu yapıldığı söylenebilir?

- A) Ticari hayattan bağımsız olmasına
B) Günümüzde tamamen unutulmasına
C) Zaman içerisinde değişime uğramasına
D) Birden fazla milletin ortak mirası olmasına

işleyen zeka

7.

Çanakkale Şehitler Abidesi tüm coğrafyalardan gelen şehitlerimizin toplu bir şekilde göğe yükselişini temsil etmektedir.

Mimar Doğan Erginbaş

Bu bilgilere ve görsele bakılarak abidenin;

- I. din,
II. tarih,
III. mimari

kültürel unsurlarından hangilerini yansıttığı söylenebilir?

- A) Yalnız I
B) I ve II
C) II ve III
D) I, II ve III

8. “Ülkemiz, kır çiçekleri gibi rengarenktir.” diyen bir sosyal bilgiler öğretmeni aşağıdakilerden hangisini bu duruma kanıt olarak gösterebilir?

- A) Türk dilinin korunması
B) Geleneklere bağlı kalınması
C) Türk tarihine önem verilmesi
D) Farklı kültürlerin bir arada yaşaması

9. • Türkmenistan’da erkeklerin taktıkları, koyun postundan yapılan bir başlıktır.
• Rusya’da kıştan bahara geçişi temsil eden geleneksel bayramdır.
• Bir tür yaylı çalgı olan, Bulgaristan’ın geleneksel müzik aletidir.

Yukarıda verilen açıklamalar aşağıdaki kavramların hangisiyle eşleştirilemez?

- A) Maslenitsa
B) Cepken
C) Gadulka
D) Telpek

VIDEO
ÇÖZÜM

1. Halk oyunları milletimizin duygu, düşünce ve davranışlarını sergileyen kültürel değerlerimizdendir.

Ülkemizde; birçok yörede “Halay”, Silifke yöresinde “Kaşık”, Trakya yöresinde “Karşılama” oynanmaktadır.

Bu bilgilere bakılarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Halkımız duygularını farklı şekillerde dile getirmektedir.
- B) Kültürel özelliklerimiz yöresel farklılıklar göstermektedir.
- C) Toplumun kültürel değerleri eğlence anlayışını etkilemektedir.
- D) Karşılama, ülkemizde en fazla oynanan halk oyunudur.

2. Bölgeden bölgeye çeşitli farklılıklar gösteren kültürümüz bizim zenginliğimizdir. Kültürümüz bizi bir arada tutan, bizi millet yapan en önemli özelliğimizdir.

Verilen bilgide kültürümüzle ilgili vurgulanan düşünce aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Millî birlik ve beraberliğimizi sağlaması
- B) Yabancı kültürlerin etkisi altında kalması
- C) Toplumdan etkilenmeden yaşaması
- D) Zaman içerisinde unutulması

3. Muğla Milas'ta dokunan halılara canlı renklerini kök boya dediğimiz doğal boyalar vermektedir. Halılarımızda yöreye özgü pek çok motif bulunmaktadır. Bunlardan bazıları ala boncuk, köpek izi, karanfil, baklaçiçeği, hayat ağacı, testere gibi adlarla bilinmektedir. Halılarımızda ana renk olarak kırmızı ve sarı kullanılmaktadır.

Buna göre;

- I. Türkler halılarında yöresel esintiler sergilemektedir.
- II. Halılarımızda farklı milletlere özgü birçok motif yer almaktadır.
- III. Boyalara renklerini yumurta akı denilen doğal boyalar vermektedir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
- B) I ve II
- C) II ve III
- D) I, II ve III

4. Bir toplumun nesilden nesile aktarılan alışkanlıklarına, davranışlarına ve yaşam tarzlarına gelenek ve görenek denir. Örneğin; yeni doğan bebeği görmeye gitme, asker uğurlama, hasta ziyaret etme, büyükle rin elini öpme vb.

Bu bilgilere bakılarak gelenek ve göreneklerin topluma aşağıdakilerden hangisini kazandırdığı söylenemez?

- A) Huzur ortamı oluşturmak
- B) Bireyselleşmeyi artırmak
- C) Toplumsal barışı sürdürmek
- D) Birlik ve beraberliği güçlendirmek

5. Millî bayramlarımız, Kurtuluş Savaşı yıllarında kazandığımız başarıları simgelemektedir. Her yıl ülkemizde büyük coşkuyla kutlanan bu bayramlarda bir araya gelerek birlik ve beraberliğimizi milletçe gösterme imkânı buluruz. Bu günleri kutlarken ülkemizi düşman işgalinden kurtaran atalarımızın başarı ve kahramanlıklarını anarız. Bize emanet olarak bıraktıkları değerleri hatırlarız.

Bu metinden hareketle millî bayramlarımızla ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

- A) Toplumda birlik oluşturmaktadır.
- B) Geçmişe sahip çıkılmasını sağlamaktadır.
- C) Ülkenin nasıl kurtarıldığını hatırlatmaktadır.
- D) Dinî ibadetler yerine getirilmektedir.

6. Toplum, insanların bir araya gelmesiyle oluşan bir bütündür. Bu bütünlüğü sağlayan temel etkenlerden biri de kültürdür. Kültürü oluşturan unsurlar bizlerin bir arada yaşamasını sağlamaktadır. İnançlarımız, ortak değerlerimiz, bayrak ve vatan sevgimiz, bayramlarımız; kültürümüzü zenginleştirmekte ve millî birliğimizi güçlendirmektedir.

Parçada verilen bilgilere bakılarak kültürel özelliklerle ilgili,

- I. Kültürel özellikler toplumun kenetlenmesine yardımcı olmaktadır.
- II. Kültürü oluşturan unsurlar toplumun ortak değerleridir.
- III. Kültürel unsurlarımız bizleri bir arada tutan değerlerimizdir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
- B) I ve II
- C) II ve III
- D) I, II ve III

işlevlen zeka

7. Ülkemizin farklı yörelerindeki kültürel özellikler arasında farklılıklar bulunmaktadır. Komşu ve hasta ziyaretleri önemini hiç yitirmemiştir. Dinî ve millî bayramlarda insanlarımızın coşkusu, ülkemizin her yerinde ayrı ayrı yaşanır. Kültürümüz bizi bir arada tutan en önemli unsurlardandır.

Verilen metinden kültürel özelliklerimiz ile ilgili aşağıdakilerden hangisi çıkarılamaz?

- A) Kültürümüz özelliklerini hâlâ korumaktadır.
B) Ülkemiz zengin bir kültürel yapıya sahiptir.
C) Dinî ve millî bayramlarımızı ayrı ayrı topluluklar kutlamaktadır.
D) Ülkemizin farklı yörelerinde değişiklikler yaşanmaktadır.

8. Kıbrıs'ın Türk vatani oluşu, Osmanlı Devleti tarafından 1571'de fethedilmesi ile başlar. Bu tarihten itibaren Kıbrıs ile tarihî ve kültürel bağlarımız günümüze kadar devam etmiştir. Osmanlı Devleti'nin son döneminde bir süreliğine İngiliz idaresine geçmiştir. Bu yıllarda Kıbrıs halkının duygularını KKTC'nin kurucusu ve ilk Cumhurbaşkanı Rauf Denktaş şu şekilde anlatmıştır:

"7 yaşına kadar beni dedem Şerhli Mehmet büyüttü. Eski-nin hikâyesini hep ondan işittim. 1878'de Türk bayrağının gönderden indirilişini, İngiliz bayrağının çekilişini yaşamış. 'Osmanlı yamandı... Gittiler ama yine gelecekler... Ben göremeyeceğim ama sizler göreceksiniz.' derdi. 'Yine gelecekler...' Hep buna inanarak yaşayacaktık çünkü Kıbrıs'ın bir Türk adası olduğunu biliyorduk."

Aydın Türklük Bilgisi Dergisi, 2021

Bu parçada aşağıdaki sorulardan hangisinin cevabı yoktur?

- A) Kıbrıs ne zaman Türk toprağı olmuştur?
B) Kıbrıs Barış Harekâtı ne zaman yapılmıştır?
C) KKTC'nin kurucusu ve ilk Cumhurbaşkanı kimdir?
D) Kıbrıs ne zaman İngiliz yönetimine geçmiştir?

9. İstanbul'da yaşayan Ali Bey, Elazığ'da yaşayan akrabaları Hasan Beylere misafirlğe gitmiştir. Akrabalar birlikte öğle yemeğı yemek için bir restavuranta gitmişler, yemek yerken de bulundukları şehirlerin kültürel farklılıklarından bahsetmişlerdir. Böylece şehirlerdeki yemek kültürlerinin farklılıklarını tanıma fırsatı bulmuşlardır.

Buna göre;

- I. Ülkemizde bölgeden bölgeye kültürel farklılıklar görülebilmektedir.
II. Gittikleri restaurant sadece yöresel yemekler sunmaktadır.
III. Bölgeler arasında kültürel farklılıklar olsa da yemek kültürleri benzerdir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
B) I ve II
C) I ve III
D) II ve III

10.

Bizim yaşadığımız yer, bana göre bu ülkenin en güzel yeridir. Burada denizin mavisinin, ağaçların yeşilinin her tonunu bulabilirsiniz. En çok balık yemekten severiz. Tabii mısır ekmeğini, tereyağını da unutmayalım.

Yukarıda Karadeniz Bölgesi'nde yemek kültürüne ait bazı özellikler verilmiştir. Ülkemizde yedi tane bölge vardır. Her bölgenin birbirinden farklı yüzlerce kültürel özelliğı vardır.

Buna göre aşağıdaki insanlardan hangisinin verdiği özellik kültürel farklılığa örnek olamaz?

- A) **Ali** : Bizim yaşadığımız yer Türkiye'nin en yüksek bölgesidir.
B) **Zeynep**: Zeytin bizim bölgemizde, sofralarımızın baş tacıdır.
C) **Mehmet**: Bizim yöremizde unlu mamüller çok tüketilir.
D) **Burcu** : Bizim bölgemizde en çok et yemekleri sevilir.

VIDEO
ÇÖZÜM

1.

I.

Türk Kahvesi

II.

Manti

III.

Pizza

IV.

Cami

Yukarıdaki görsellerden hangileri kültürümüzü yansıtmaktadır?

A) I ve III

B) I, II ve IV

C) II, III ve IV

D) I, II, III ve IV

işleyen zeka

2. Nevruz, baharın gelişinin coşkuyla kutlandığı bir gündür. Bütün Türk dünyasında, Orta Asya'dan Balkanlardaki uluslara kadar çok geniş bir bölgede yerel renk ve inançlarla kutlanan Nevruz, her ulusun kendi kültür değerleriyle özdeşleştirilip sembolleştirildiği özü itibarıyla baharın gelişinin kutlandığı, coşkuyla karşılandığı gündür.

Metinde verilen bilgilere göre Nevruz ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

A) Çok geniş bir bölgede kutlanmaktadır.

B) Özü itibarıyla baharın gelişini belli eder.

C) Türk dünyası nevrüze değer vermiştir.

D) Her ülkede resmî bayram olarak kutlanmaktadır.

3. Kültürel unsurlarımız arasında yemeklerimiz de yer almaktadır. Et yemekleri ve hamur işleri Türk mutfağının temelini oluşturur. Günümüzde yemek kültüründe özellikle hazır gıdaların kullanımının artmasıyla birlikte değişimler meydana gelmiştir.

Bu metindeki bilgilere bakılarak aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

A) Kültürel değişim yemek kültürünü etkilememiştir.

B) Günümüzde et yemeklerine rağbet artmıştır.

C) Zaman içerisinde yemek kültüründe değişimler meydana gelmiştir.

D) Türk mutfağı dünyanın en lezzetli mutfağı hâline gelmiştir.

4. Türk kültüründe bireylerin birbiriyle selamlaşması; el sıkışma, sarılma, başı hafifçe öne eğme, el öpme vb. şekillerde yapılmaktadır. Japonya'da insanlar başlarını hafifçe öne eğerek selamlaşmaktadır. Filipinliler, kendinden büyük kişilerin elini alnına koyarak selamlaşırlar. Fransa'da insanlar, selamlaşmak için birbirlerini yanaktan öperler. Yunanlar, sadece tanıdıklarının sırtına veya omzuna dokunarak selamlaşırlar. Yeni Zelanda'daki Maori halkı ise selamlaşmak için burun ve alınlarını birbirlerine bastırırlar.

Buna göre selamlaşma ile ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşılabılır?

A) Farklı toplumlarda farklı şekillerde gerçekleşir.

B) En güzel şekli Türk kültüründe yapılmıştır.

C) Filipinliler Yunanlardan etkilenmişlerdir.

D) Japonya'da oldukça samimi bir ortam oluşturulmuştur.

5.

Ben gelin olduğumda biz köyde yaşıyorduk. Ben de at üstünde gelin olmuştum. Evden çıkıp büyük bir gelin atı ile yeni evimize varmıştım. Şimdiki gelinler salonlarda, lüks otomobillerde ve büyük saraylarda gelin oluyor.

Ayşe Hanım'ın bu anlattıklarını kapsayan en genel ifade aşağıdakilerden hangisidir?

A) Tarihte değişmeyen şeylerden birisi de düğünlerimizdir.

B) Gelenek ve görenekler zamanla değişebilir.

C) Dil birliğini sağlayamazsak, millet olma bilincimizi kaybederiz.

D) Dinî kurallar hiçbir zaman değiştirilemez.

